

Referat af rådsmødet d. 20. juni 2019

Til stede: Anja Philip (Formand), Anita Barbesgaard, Julie Ravneberg Stokholm (PM), Tine Segel, Torben Jensen (BIB), Jette Gotsche (CF), Anna Marie Schou Ringive, Flemming Kjærulf (DAF), Lisa Herold Ferbing (DIT), Helle Idland, Andreas Bech (DM), Lise Acthon, Anette Tinghøj Hansen (DS), Søren Fauerskov Hansen, Johan Hedegaard Jørgensen (DSF), Klaus Rehkopff, Anne Lise Knørr (DØE), Claus Ekman, Jette Kragh (DØR), Henrik Westh (DB), Camilla Erika Lerberg (FM), Michael Budolfsen, Annette Mikkelsen (FB), Finn Borgquist (FFO), Bjørn Hansen (FMK), Nanna Højlund (FH), Kern Lærkholm Petersen (JA), Karen Leth (K&E), Annette Creutzberg (KR), Peter Andersen (LLO), Anette Ulstrup, Line Groth-Andersen (PD), John Nielsen (SFB) og Ammi Stein Pedersen (FGV).

Eksterne: Susanne Engstrøm (dirigent), Camilla Gregersen (DM- Dansk Magisterforening) og David Watson (PlanMiljø).

Sekretariatet: Mette Raun Fjordside, Vagn Jelsøe, Laura Kirch Kirkegaard, Charlotte Balle, Andrea Boesgaard, Thorben Bayer, David Hjuler Bergeon, Mette Berents Bojesen, Ida Marie Moesby og Lotte Østerskov Jensen.

1. Velkomst

Anja Philip bød velkommen til alle, herunder Johan Hedegaard Jørgensen fra Danske Studerendes Fællesråd, Helle Idland fra DM, Annette Mikkelsen fra Finansforbundet, Henrik Westh fra Dyrenes Beskyttelse og Line Groth-Andersen fra Patientforeningen Danmark. Hun præsenterede desuden Ida Marie Moesby, som er ansat som økonom i Politik og Kampagner i Forbrugerrådet Tænk, og orienterede kort om den politiske situation.

a. Valg af dirigent

Rådet valgte Susanne Engstrøm som dirigent.

b. Velkomstindlæg ved DM – Dansk Magisterforenings formand

DM - Dansk Magisterforenings formand Camilla Gregersen bød velkommen og indledte mødet med et oplæg om deres organisation, mærkesager og strategi. Hun redegjorde desuden for, hvorfor et medlemskab af Forbrugerrådet Tænk er vigtigt for dem, og opfordrede de øvrige medlemsorganisationer til at se på de gode samarbejdsmuligheder, fx i forbindelse med høringssvar og kampagner. DM har bl.a. medvirket i kampagnen 'Skær ned på sprøjtemidler i frugt og grønt' i foråret 2019 og haft en god dialog i samarbejdet med Forbrugerrådet Tænks sekretariat.

Anja Philip takkede Camilla Gregersen for hendes oplæg.

2. Temadebat

a. Temadebat om tøjspild og nedsættelse af rådsarbejdsgruppe

Forbrugerrådet Tænk har i Strategi 2020 et strategiske mål om "Et forbrug i balance" og en tværgående mærkesag om "ansvarligt forbrug og produktion". I foråret 2019 blev der tilføjet en mærkesag om "mindre tøjspild", og det er på den baggrund, at temaet tøjspild tages op til drøftelse i rådet med henblik på at nedsætte en rådsarbejdsgruppe, som skal udarbejde et mandatpapir for området.

Anja Philip indledte temadrøftelsen med at redegøre for Forbrugerrådet Tænks nye mærkesag om mindre tøjspild og de foreløbige overvejelser i sekretariatet om at kunne medvirke til, at forbrugerne får information og handlemuligheder indenfor et meget klimabelastende forbrugerområde. Der er bl.a. planlagt en kampagne om tøjspild i foråret 2020, hvor medlemsorganisationerne opfordres til at bidrage.

Anja Philip bød velkommen til miljøanalytiker David Watson fra PlanMiljø, som er en af de førende kapaciteter inden for arbejdet med cirkulær økonomi i tekstiler.

David Watson kom i sit oplæg bl.a. ind på, at det er nødvendigt at få en reduktion af miljøpåvirkning inden for tekstilproduktion, da det har den 4. højeste miljøpåvirkning af alle forbrugsområder efter bil, bøv og bolig.

Anja Philip takkede David Watson for hans inspirerende oplæg og hans input til den videre diskussion.

Rådet besluttede at nedsætte en rådsarbejdsgruppe om tøjspild. Arbejdsgruppen skal udarbejde et mandatpapir for området samt give input til en kampagne om tøjspild i foråret 2020. Rådsforsamlingens mange bemærkninger medtages i det videre arbejde.

b. Temadebat om medlemsorganisationernes erfaringer og arbejde med verdensmålene

193 lande vedtog i 2015 på FNs generalforsamling 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Forbrugerrådet Tænk har et strategisk mål om et forbrug i balance og en tværgående mærkesag om "ansvarligt forbrug og produktion", der udtrykker en generel tilslutning til FNs verdensmål for en bæredygtig udvikling. 2019 siges at være året, hvor verdensmålene for alvor slår igennem i Danmark – verdensmålene var tema for det netop afsluttede folkemøde – og derfor er der lagt op til en temadebat om medlemsorganisationernes erfaringer og arbejde med verdensmålene.

Anja Philip redegjorde for baggrunden for verdensmålene, som sætter rammen for den globale udviklingsindsats over 15 år frem til 2030. Regeringen vedtog i marts 2017 en handlingsplan for Danmarks opfølgning på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, og i 2019 har FN fået udarbejdet en rapport over status på verdensmålene globalt. Rapportens konklusioner er, at hvis verden fortsætter som nu, så vil vi i 2030 se store samfunds- og miljømæssige konsekvenser, og der er derfor behov for handling. Verdensmålene er globale og skal derfor oversættes i en dansk kontekst, hvor der udarbejdes konkrete partnerskabsplaner for de enkelte områder. Forbrugerrådet Tænk er repræsenteret i regeringens 2030-panel, som skal understøtte 2030-netværkets politiske arbejde gennem analysearbejde, vidensdeling og møder, og desuden medvirker til udvikling af base-lines for

de enkelte mål, hvilket også udgør en national oversættelse af de globale mål. Danmarks Statistik vil hvert år følge op på opnåede resultater i Danmark.

I forhold til Forbrugerrådet Tænks bidrag til verdensmålene ligger det implicit i det ene af organisationens tre strategiske mål "Et forbrug i balance" samt i særdeleshed i mærkesagen "ansvarligt forbrug og produktion", som taler direkte ind i verdensmål 12, men også en række af de øvrige verdensmål afspejles i mange af Forbrugerrådet Tænks mærkesager som fx kollektiv transport, problemkemi, madspild osv. Mere kan ses på: taenk.dk/om-os/verdensmaal.

Anja Philip bød velkommen til de tre oplægsholdere Nanna Højlund, Camilla Erika Lerberg og Johan Hedegaard Jørgensen.

Nanna Højlund, som er næstformand i Fagbevægelsens Hovedorganisation, redegjorde i sit oplæg for, hvor vigtige arbejdstagerforholdene er i forhold til verdensmålene, dvs. kollektive overenskomster, anstændig løn, ikke at blive nedslidt, uddannelse, ligestilling osv. Der skal være dialog om verdensmålene både med politikere, virksomheder og andre interessenter, og sammen skal vi skabe store forandringer, inkl. ordentlige job, uddannelse, klima, miljø og passe på verden. Det væsentlige er, at vi skal gøre tingene på nye måder, og at det er en dagsorden, der gælder alle lande – ikke kun ulandene.

Camilla Erika Lerberg, som er direktør i Fairtrade Mærket Danmark, kom i sit oplæg ind på, at de er skabt med et fokus på miljø, bæredygtigt forbrug og arbejdstagerforhold hos de bønder, som producerer Fairtrade mærkede produkter. For at leve op til Fairtrade Mærkets krav kræver det dokumentation og transparens vedr. forholdene i produktionskæden fra start til slut. Fremover kan disse oplysninger dokumentere, hvordan organisationens arbejde støtter op om verdensmålene. Dokumentationen er vigtigt i forhold til at kunne opgøre, om der sket fremdrift i forhold til verdensmålene. Hun bemærkede også, at der fortsat var mangel på viden om verdensmålene i befolkningen.

Johan Hedegaard Jørgensen, der er formand i Danske Studerendes Fællesråd, fremførte i sit oplæg, at de primært har fokus på verdensmålet kvalitet i uddannelse, dvs. adgang til uddannelse, adgang til SU, god trivsel hos de studerende osv. Generelt er der de senere år set en nedgang i kvaliteten af uddannelserne i Danmark, så denne udvikling bør vendes. De studerende har også fokus på klimadagsordenen, og der kunne med fordel stilles forslag om at indføre et nyt pensum i undervisningen omhandlende klima, miljø og bæredygtighed.

Anja Philip takkede Nanna Højlund, Camilla Erika Lerberg og Johan Hedegaard Jørgensen for deres inspirerende oplæg som optakt til drøftelserne om verdensmålene.

Rådet havde en debat og delte deres erfaringer om organisationernes arbejde med FNs verdensmål.

Anja Philip takkede rådsforsamlingen for en god debat og udtrykte håb om, at der på baggrund af temadrøftelsen kan skabes grobund for dialog og samarbejde på området både blandt rådets medlemmer og deres organisationer og Forbrugerrådet Tænk.

3. Administration

a. Råd, nævn og udvalg

En oversigt over Forbrugerrådet Tænks repræsentation i råd, nævn og udvalg kan ses her: taenk.dk/om-os/saadan-arbejder-forbrugerraadet-taenk-politisk.

4. Bestyrelses- og rådsmøder

a. Datoer for bestyrelses- og rådsmøder i 2019

Rådet tog orienteringen om datoer for bestyrelses- og rådsmøder til efterretning.

5. Eventuelt

Anja Philip takkede dirigenten og ønskede alle en god sommer.